

Нечипорук Оксана Василівна
к.е.н, доцент, доцент кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, м. Харків, Україна
e-mail: Nechyporukoksana@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9474-3715>

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ ОРГАНІЗАЦІЙ

Розвиток сучасної економіки супроводжується масштабними змінами, спричиненими активним проникненням цифрових технологій у діяльність організацій. Використання цифрових рішень дедалі більше визначає рівень конкурентоспроможності, оскільки сприяє вдосконаленню управління, раціоналізації процесів та відкриває нові напрями розвитку бізнесу. За таких умов інформаційний менеджмент зазнає істотних змін, що зумовлені впливом цифрових платформ та інноваційних технологій [1].

У сучасному розумінні інформаційний менеджмент охоплює управління інформаційними потоками та ресурсами організації з метою підтримки обґрунтованих управлінських рішень. Важливим його елементом є створення інтегрованого інформаційного середовища, яке забезпечує об'єднання різномірних даних і гарантує їх актуальність, точність та доступність [2]. Саме цифрові платформи забезпечують технологічну основу для реалізації цих завдань.

Цифрові платформи можна трактувати як комплексні інформаційні системи, що поєднують сервіси, користувачів і додатки в єдиному середовищі. Вони сприяють налагодженню взаємодії між різними групами учасників — як всередині організації, так і за її межами, що позитивно впливає на комунікацію та узгодженість дій [3]. Завдяки таким рішенням компанії переходять до нових моделей функціонування, орієнтованих на мережеву взаємодію та екосистемний підхід.

У системі інформаційного менеджменту цифрові платформи виконують низку важливих функцій. Зокрема, вони дозволяють об'єднати інформаційні потоки та сформувати єдину базу даних, що знижує ймовірність дублювання інформації та підвищує її якість. Оперативний доступ до даних дає змогу швидше реагувати на зміни у зовнішньому середовищі [4].

Однією з ключових переваг платформ є можливість інтеграції різних корпоративних систем (ERP, CRM, SCM, HRM). Це забезпечує цілісне управління ресурсами та узгодженість бізнес-процесів, формуючи єдину інформаційну інфраструктуру підприємства [5].

Функціональність сучасних платформ значно розширюється завдяки застосуванню технологій великих даних, штучного інтелекту та машинного навчання. Аналіз великих масивів інформації дозволяє виявляти закономірності та формувати прогнози, тоді як інструменти штучного інтелекту сприяють автоматизації управлінських рішень і підвищують їх обґрунтованість [6].

Важливим напрямом є використання платформ у сфері управління знаннями. Вони створюють умови для накопичення, обміну та збереження знань, що підсилює інтелектуальний потенціал організації і сприяє інноваційному розвитку [2].

Цифрові технології також впливають на організаційні структури управління. Жорсткі ієрархічні моделі поступово трансформуються у більш гнучкі системи, які базуються на

децентралізації та автономності підрозділів. Це підвищує швидкість ухвалення рішень і адаптивність організацій [7].

Разом із перевагами використання цифрових платформ виникають і певні ризики. Одним із ключових є проблема інформаційної безпеки, оскільки зростання обсягів цифрових даних підвищує ймовірність несанкціонованого доступу. Тому важливим є впровадження ефективних механізмів захисту та формування відповідної культури безпеки [8].

Ще одним важливим аспектом є розвиток цифрових навичок працівників. Ефективне використання платформ неможливе без належного рівня підготовки персоналу, що вимагає інвестицій у навчання та підвищення кваліфікації. Водночас формування цифрової культури стає невід'ємною умовою успішної трансформації організації [9].

Фінансовий чинник також може стримувати впровадження цифрових рішень, адже вони потребують значних початкових витрат. Проте у довгостроковій перспективі такі інвестиції зазвичай окупуються завдяки підвищенню ефективності та зниженню витрат.

Особливої значущості цифрові платформи набули в умовах криз, зокрема під час пандемії COVID-19 та в умовах воєнних викликів в Україні. Вони забезпечили можливість дистанційної взаємодії, підтримали безперервність діяльності та сприяли ефективній комунікації, що підкреслює їх роль у забезпеченні стійкості організацій [10].

Сьогодні важливим завданням є формування стратегій цифрової трансформації, які передбачають комплексне впровадження платформ у діяльність організацій. Такі стратегії мають враховувати як зовнішні умови, так і внутрішній потенціал підприємства. Системний підхід до цифровізації дозволяє досягти синергії та забезпечити довгостроковий розвиток [6].

Цифрові платформи відіграють ключову роль у створенні цифрових екосистем, де взаємодіють бізнес, держава та споживачі. У таких умовах вони виконують функцію інтеграційного ядра, забезпечуючи обмін даними та координацію діяльності учасників [3].

Важливим компонентом є також використання хмарних технологій, які забезпечують гнучкість, масштабованість і доступність ресурсів. Це дозволяє оптимізувати витрати на ІТ-інфраструктуру та підвищити ефективність управління інформацією [6].

Застосування аналітичних інструментів і систем підтримки прийняття рішень на базі цифрових платформ дає змогу оцінювати альтернативні сценарії розвитку та обирати оптимальні рішення. Це сприяє підвищенню стратегічної гнучкості організацій [4].

Окремого значення набуває використання платформ у сфері клієнтоорієнтованого управління. Аналіз даних про споживачів дозволяє формувати персоналізовані пропозиції та підвищувати рівень задоволеності клієнтів, що зміцнює ринкові позиції підприємств [5].

В умовах цифровізації важливо також удосконалювати нормативно-правове регулювання, яке охоплює питання обробки даних, інформаційної безпеки та електронної взаємодії. В Україні ці процеси активно розвиваються в межах державної політики цифрової трансформації [10].

Соціальні наслідки впровадження цифрових платформ проявляються у зміні структури зайнятості та появі нових професій. Це зумовлює необхідність адаптації працівників до нових умов та створення можливостей для їх професійного розвитку [9].

Отже, цифрові платформи виступають важливим інструментом сучасного інформаційного менеджменту, забезпечуючи ефективне використання інформаційних ресурсів, підвищення якості управління та розвиток інноваційних моделей бізнесу. Їх застосування сприяє зміцненню конкурентних позицій організацій та їх здатності адаптуватися до динамічних змін.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на розроблення підходів до оцінювання ефективності цифрових платформ, обґрунтування критеріїв їх вибору та аналіз їх впливу на розвиток організацій у цифровій економіці.

Ключові слова: цифрові платформи, інформаційний менеджмент, цифровізація.

Список використаних джерел:

1. Краус Н. М., Голобородько О. П. Цифрова економіка: сутність та особливості розвитку. Економіка та держава. 2020. № 1. С. 5–10.
2. Мельник Л. Г. Інформаційний менеджмент: теорія і практика. Суми: Університетська книга, 2019. 384 с.
3. Parker G., Van Alstyne M., Choudary S. Platform Revolution. New York: W.W. Norton, 2016. 352 p.
4. Laudon K. C., Laudon J. P. Management Information Systems: Managing the Digital Firm. 16th ed. Pearson, 2020. 669 p.
5. Davenport T. H. Competing on Analytics. Boston: Harvard Business School Press, 2007. 240 p.
6. McKinsey & Company. The State of AI in 2023. 2023.
7. Schwab K. The Fourth Industrial Revolution. Geneva: World Economic Forum, 2017. 192 p.
8. ENISA. Cybersecurity Threat Landscape 2023. 2023.
9. OECD. Digital Economy Outlook 2024. Paris: OECD Publishing, 2024.
10. Міністерство цифрової трансформації України. Стратегія розвитку цифрової економіки України. 2023.